

Na lang wachten is nu dan toch de zon voor langere tijd doorgebroken. De ijsheiligen zijn bijna vertrokken, dus zonder gevaar voor bevriezing van het gewas, kunnen we volop genieten van het tuin(ders)leven. De nattigheid van afgelopen maanden is voor het grootste deel vergeten en de kranen staan open voor het gerichtere sproeiwerk. De klussen die de vereniging te doen staan dit jaar, worden nog gericht aangepakt en eerlijker verdeeld onder de leden. Zo kunnen we nog van elkaar leren en beter kennis maken met de andere tuinders. De intekenlijst voor de klusdag van 2 april, was dan ook een geslaagde proef. De opstelling van de lijst was wat minder goed geregisseerd. Het viel namelijk wel te verwachten, dat veel vrouwen zich zouden aanmelden voor het controleren van de verbanddoos.

De volgende keer even iets anders verzinnen. Maar desondanks was het toch een geslaagde dag. Dank aan iedereen.

Inhoud	
Voorwoord	01
Melk tegen meeldauw	01
Bladluizen bestrijden	02
Waterschade	03
Wat doet een frees	03
Uitslag puzzel 6	04
Nieuwe puzzel	04
Messenwerpers	04
De viespeuk	04
Grote volksverschuiving	05
Voor het eerst	05
Kweekgras	05
Gesprek met Elly Bruinzeel	06
Wat plant je na de hoofdteelt	06
Na de grote klusdag	07
Wat gaat er nog gebeuren	08
Het belangrijkste	08

MELK TEGEN MEELDAUW

Meer dan 50 jaar geleden ontdekten onderzoekers in Canada dat sproeien met een oplossing van melk en water op tomaten de echte meeldauw kon voorkómen. Deze kennis is jarenlang ongebruikt gebleven, vooral ook door de opkomst van schimmel bestrijdende middelen. Tot 1999. Van over de gehele wereld kwamen er uit kleine test omgevingen berichten binnen dat melk inderdaad effectief bleek op een grote groep van planten.

Een oplossing van 40% melk en 60% water bleek even effectief te zijn als chemische bestrijdingsmiddelen. Waarom het werkt wordt nog onderzocht, maar enkele onderzoekers geloven, dat het de proteïnen in de melk zijn, die in samenwerking met de zon een antiseptische werking hebben. De schimmels worden letterlijk 'weggebrand'.

Om een zo effectief mogelijk resultaat te bereiken, sproei dan preventief over de voor meeldauw gevoelige planten, bij zonnig weer en herhaal dit elke 10 dagen.

Sproei zowel de onder- als bovenkant van het blad.

Er kan zowel volle-, als halfvolle melk gebruikt worden. Het vetpercentage is niet van belang, het zijn de proteïnen in de melk, die de klus moeten klaren.

Na verloop van tijd, wordt vanzelf herkend welke planten in de tuin het meest gevoelig zijn voor meeldauw en kan preventief worden behandeld. Denk aan courgette, pompoen, tomaten en druiven.

BLADLUIZEN BESTRIJDEN

Bladluizen, je vraagt je telkens weer af waar deze plaagdieren toch vandaan blijven komen. In een mum tijd belagen ze al je planten, want ze vermenigvuldigen en verspreiden zich razendsnel. Hier komen een aantal oplossingen om bladluizen op een al dan niet milieuvriendelijke manier te bestrijden.

Bladluizen duiken op in het voorjaar.

Als de temperatuur in de lente begint te stijgen, komen de bladluizen weer te voorschijn.

Bladluizen kunnen trouwens uiteenlopende kleuren hebben: wit, geel, groen, oranje en bruin. Verlekkend als ze zijn op verse plantensappen, vind je ze vooral terug op jonge

bloemtakken en -knoppen, jonge scheuten en zachte bladeren. Bij het opzuigen van de sappen kunnen ze virussen overdragen. De schade blijft dus niet altijd beperkt tot een aangevreten scheut.

Hoe verspreiden bladluizen zich?

Bladluizen verspreiden en vermenigvuldigen zich razendsnel. In de zomer planten de vleugelloze vrouwtjesluizen zich aan de lopende band voort en dat zonder bevruchting. Ze hebben dan helemaal geen mannetjes nodig. Op hun beurt gaan die jongen zich ook weer maagdelijk voortplanten... Pas in het najaar worden vrouwtjesluizen met vleugels geboren, die wel achter de mannetjes aan zitten om te paren voor het nageslacht.

Het feit dat sommige bladluizen vleugels hebben, verklaart hoe bladluizen zich verspreiden. Ze kunnen gemakkelijk van de ene naar de andere plant vliegen, of in een kas belanden.

Daarnaast spelen mieren een rol bij de verspreiding van bladluizen. Als gastheer helpen mieren bladluizen bij de verdediging tegen ongewenste indringers. Omgekeerd helpen bladluizen de mieren weer een handje. Mieren stomp namelijk met hun kop tegen het achterste van bladluizen, met als resultaat een bruine afscheiding, de zogenaamde honingdauw, een zoet goedje waar mieren verzot op zijn.

Preventie tegen bladluizen:

Wat velen niet weten, is dat overbemesting een rol speelt. Zorg daarom voor een uitgebalanceerde voedingsbodem zonder overbemeste planten. Vooral een stikstofrijke bemesting met een hoge N-waarde trekt bladluizen aan. Planten met een tekort aan kalium of water blijken eveneens extra gevoelig voor deze insecten.

Er zijn ook natuurlijke vijanden van bladluizen.

De volgende beestjes voeden zich met bladluizen:

- Lieveheersbeestjes en de larven ervan
- Larven van galmuggen
- Larven van gaasvliegen
- Oorwormen
- Sluipwespen
- Vooral in een kas is het uitzetten van deze natuurlijke bestrijders een succes.

Bladluizen milieuvriendelijk bestrijden

Hoe kan je bladluizen wegstrijken zonder schadelijke gevolgen voor fauna en flora?

- In beperkte aantallen kunnen ze met de hand van planten worden verwijderd.
- Spuit een stevige straal koud water op de bladluizen. Herhaal dit om de paar dagen en de bladluizen geven het op en trekken elders naar toe.

- Maak een aftreksel van knoflook en besproei daarmee de planten. Als je dit verschillende keren herhaalt, verspreiden de planten een lookluchtje waar bladluizen én andere insecten niet happig op zijn.
- Je kan ook besproeien met een aftreksel van brandnetels. Laat daarvoor jonge brandnetels een week in een emmer water weken, waarna je het mengsel filtert en mengt met water (1:10).
- Maak vangpotten met stro of verfrommeld krantenpapier en hang die een nacht in een boom. Er kruipen dan oorwormen in. De dag erna hang je de vangpotten bij de aangetaste planten. De oorwormen klaren vervolgens de klus.

Minder milieuvriendelijke bestrijding van bladluizen:

Je kan natuurlijk onmiddellijk naar een plantencentrum trekken om insecticide te kopen. Weet echter dat bladluizen intussen resistent zijn tegen heel wat insecticiden, omdat ze in het verleden massaal gebruikt werden. Bovendien is het effect bijzonder nadelig voor andere dieren en de natuur op zich. Heel wat natuurlijke vijanden worden zo ook uitgeroeid. Een kortetermijnoplossing dus. Als je sproeit, zorg er dan voor dat je de onderkant van de bladeren goed behandelt. Beter is de volgende tussenoplossing: Bedek de bladluizen met een vettig laagje bruine zeep op basis van lijnolie. Heb je dat niet bij de hand, dan kan je ook je eigen mengsel maken met wat olie, water en zeep. Dit mengsel moet je goed op de onderkant van de bladeren aanbrengen. Nog een laatste tip: *sproei niet als de zon schijnt*.

WATERSCHADE

Vooral voor de nieuwe tuinders is het belangrijk te weten, dat vlak naast het middenpad in de tuinen een waterleiding ligt, die naar de kranen loopt. Hou er dus altijd rekening mee, dat er geen palen geslagen worden net naast het pad. Houdt minimaal 60 cm afstand. Zo houden we het wel droog.

WAT DOET EEN FREES

Een frees wordt gebruikt voor het bewerken van de grond. In tegenstelling tot ploegen vindt er geen kerende grondbewerking plaats, maar wordt de grond door elkaar geroerd. Gewasresten en organische mest worden echter niet door de grond gemengd, maar er wel onder gebracht. In één grondbewerking wordt de grond zaaiklaar gemaakt. Het frezen van de grond kan nadelig zijn voor de bodemstructuur, zeker als er onder natte omstandigheden gefreesd wordt. De grond wordt namelijk fijn verkruid en de zware Heerjansdamse kleigrond kan makkelijk versmeerd worden. Een frees bestaat uit een as, waarop messen, die aan de top zijn omgebogen of haken gemonteerd zijn. Door de ronddraaiende as werpen de messen of haken de grond naar voren tegen een blad waardoor de grond verkruid wordt. Zowel de draaisnelheid van de as als de voortgangssnelheid van de machine kunnen veranderd worden. Een hoge draaisnelheid en langzaam vooruit gaan, geven de fijnste verkruiding. De frees komt meestal niet dieper dan vijftien centimeter. Ideaal is het frezen nadat de grond eerst is omgespit vóór de winter en nadat enkele dagen vorst de grond heeft los gemaakt.

Een niet gespitte tuin geeft een dusdanige weerstand aan de frees, dat de kans groot is, dat diverse onderdelen los trillen en de frees de pijp aan Maarten geeft. Reparatie is dan wel mogelijk, maar brengen wel hoge kosten met zich mee. Een goede reden dus om je perceel voor de vriesmaanden om te spitten, als in het voorjaar gefreesd moet worden.

UITSLAG PUZZEL NIEUWSBRIEF 6

Er waren 24 groenten en fruit verstopt in het verhaal.

Totale Puntentelling

Mariëlle Smidt	65
Patricia Hasman	59
Elly Bruinzeel	23

Bij 100 punten wordt een cadeaubon verstrekt. Heb je meer dan 100 punten, dan wordt de rest meegenomen naar de volgende optelling .De oplossing van de navolgende puzzel inleveren vóór 31 mei 2016 bij het secretariaat. Er zijn maximaal 20 punten te behalen.

NIEUWE PUZZEL

De voorzitter van de volkstuinvereniging had een splinternieuwe hobbykas aangeboden gekregen van een plaatselijk tuinbedrijf. Na het nieuws in het tuinbladje hadden twee tuinders zich aangemeld, die de kas wel graag wilden hebben. Dat werd denkwerk voor de voorzitter, want die wilde geen vriendjespolitiek bedrijven. Hij vroeg of beide tuinders een eigen kruiwagen hadden. Zij antwoordden beiden met ja. Oké, zei de voorzitter en sommeerde beide tuinders om hun kruiwagen tiptop in orde te brengen en de wielen vooral te smeren en de banden op te pompen. Beide heren namen hun kruiwagen goed onder handen. Er werd geschuurd, schoongemaakt en zelfs van een frisse kleur verf voorzien. Na een week melden de beide tuinders, dat hun kruiwagen de beste en de mooiste was. De voorzitter inspecteerde de kruiwagens grondig en zei tegen de tuinders om ieder met de kruiwagen achteraan op het middenpad te gaan staan bij de wetering. Hij zou met een vlag zwaaien, als start voor een kruiwagenrace. Hij vertelde tevens, dat de eigenaar van de kruiwagen, die het laatste aan de voorkant van het pad bij de Scouting aankomt, de kas gratis krijgt. De beide tuinders keken elkaar wat verstrooid aan en begrepen, dat dit wel eens héél erg lang kon gaan duren. Zij besloten raad te vragen aan de tuin-oudste. Nadat hij het verhaal had aangehoord, begon hij te lachen en fluisterde slechts 3 woorden. De tuinders haalden opgelucht adem en startten de race.

Welke 3 woorden fluisterde de tuin-oudste?

MESSENWERPERS

De vier messen, die ontvreemd waren uit één van de kassen aan de oostkant, werden teruggevonden in een boom achter dezelfde kas. Vreemd, maar ook angstig als je bedenkt, dat de dader(s) nog steeds vrij rond loopt en je geen idee hebt, wat de volgende actie zal zijn. Nogmaals, geef je ogen de kost en meldt verdachte bewegingen aan het bestuur.

DE ENE VIESPEUK OF DE ANDERE

Tijdens de klusdag is weer eens gebleken, dat tuinders toch wel erg vieze mensen zijn, als het om andermans spullen gaat. In ieder geval een aantal. Hoewel in de reglementen staat, dat geleend materiaal schoon moet worden terug gezet in de werkschuur, was het ook deze keer weer een blubberboel van jewelste. Kruiwagens met resten van aarde, gereedschap niet schoongemaakt maar wel bekleedt met kluiten en de vloer van de schuur was bezaaid met resten van de noeste arbeid in de tuin en meegenomen klonten aarde. Ook leuke banden van kruiwagens zijn nooit gemeld, maar waren er wel. Lastig, lastig, lastig. Melden aan het bestuur is toch het minste wat je kan doen. Jammer eigenlijk, want dat hoeft niet. Als iedereen na gebruik het materiaal weer schoon terugzet, dan is dat wel zo fijn voor de volgende gebruiker.

GROTE VOLKSVERSCHUIVING

De grote volksverschuiving in het bestuur is op 1 maart opgelost. Het was nog een verrassing hoe het allemaal uit zou pakken. Van de 7 bestuursleden waren er officieel nog maar 2 over. Gelukkig hadden de 1ste en de 2de penningmeester zich herkiesbaar gesteld, dus de kans was groot dat we toch minimaal met zijn viertjes zouden zijn om de kar een poosje te trekken.

Maar, als bij een wonder hadden zich 4 kandidaten aangemeld om de bezetting compleet te maken en een echte verkiezingsstrijd kon beginnen. Het bestuur bestaat nu uit:

Els Kooiman	(voorzitter)
Theo van Noort	(vice voorzitter)
Anneke Brouwers	(secretaris)
Kors Kaptein	(2 ^{de} secretaris)
Herman Krijgsman	(penningmeester)
Marco Hasman	(2 ^{de} penningmeester)
Henk van Strien	(algemeen bestuurslid)

VOOR HET EERST

Voor het eerst in de geschiedenis van de volkstuinvereniging hebben we een erelid tussen de gelederen. Toon den Ouden is tot deze functie verheven door de algemene ledenvergadering. Hij is

al vanaf de oprichting van de vereniging lid en daarvan heeft hij 56 jaar een bestuursfunctie bekleed. Toon is een oude rot in het vak en weet overal een oplossing voor. Soms eigenwijs, waarbij je wel eens twijfelachtig achter je oren krabbelt en dan denkt....ja Toon, je ken me wat. Vervolgens kom je er later achter, dat hij nog gelijk had ook. Het huidige bestuur, zal nog regelmatig op Toon terugvallen. Hij weet tenslotte precies hoe de volkstuinvereniging in elkaar zit en wat er allemaal in het verleden heeft plaatsgevonden. Ook de toekomst houdt hij in de gaten, daar kan iedereen van verzekerd zijn. Maar ja.....daar ben je dan ook erelid voor.

KWEEKGRAS oftewel ELITRIGIA REPENS.

Het woord repens is Latijn voor kruipend. Het zal duidelijk zijn, waarom deze plant na de familienaam deze toevoeging heeft gekregen.

Kweekgras komt op veel plaatsen voor en neemt genoeg met vrijwel alle grondsoorten.

Waarom willen we eigenlijk geen kweekgras in onze volkstuin hebben?

De wortels vormen een zeer dichte mat. Hierdoor verstikken andere wél gewenste planten.

Zelfs sterke groeiers zoals bv. kalebassen leggen het af tegen deze woekeraar. Daarom, verwijder altijd deze plant.

Het is belangrijk kweekgras met wortel en al te rooien. De wortels hebben knopen. Vanuit deze knopen kunnen de wortels zich vertakken. De plant vermeerderd zich heel gemakkelijk. Uit een enkele wortel-cel kan zomaar een nieuwe volwassen plant groeien. Dus laat je een klein stukje wortel in de grond achter, dan is binnen de kortste keren al je opruiwerk voor niets geweest. Helaas is kweekgras totaal niet gevoelig voor vorst.

De enige manier om kweekgras afdoend uit je volkstuin te verwijderen, is met de spitvork onder de wortels te wrikken en los te kloppen. Daarna definitief van je tuintje afvoeren. Dus niet met de spade aan de gang gaan. Je snijdt hiermee de wortels in stukken en dan vindt de vermeerdering als vanzelfsprekend plaats. En zo....blijf je aan de gang.

POMPOENWEDSTRIJD

Ook dit jaar gaan we weer het gevecht aan om de grootste pompoen van het jaar. De grootste pompoen woog vorig jaar meer dan 27 kilo. Dit moet te verbeteren zijn, als je bedenkt, dat in een gewone volkstuin een gewicht van 50 kilo niet zeldzaam is.

Iedereen die dit jaar mee wil doen, kan zich aanmelden bij Patricia Hasman. Zij zorgt er voor dat iedereen hetzelfde zaad krijgt. Doe mee en meld je aan vóór 16 april bij Patricia. Mailadres: patricia.de.bruin@hetnet.nl

GESPREK MET ELLY BRUINZEEL

Elly Bruinzeel bebouwt al vanaf 2009 haar moestuin op nummer 27B. Tot 2 jaar terug had zij de tuin ernaast ook onder haar beheer, maar heeft die tuin afgestoten, omdat dit toch teveel werd.

Niet dat het teveel extra werk opleverde, maar waar moet je met al je gewassen naar toe, want als je die goed verzorgt, heb je al gauw te veel om zelf op te kunnen eten. Elly heeft gewerkt als hoofdagent en als doktersassistente en is daarmee gestopt, toen haar gezinnetje uitbreidde. Intussen is Elly de 65 al gepasseerd en heeft zij de hobby voor een volkstuin ontwikkeld door toedoen van haar dochter, die al een volkstuin had in Heerjansdam. Maar het tuinieren is haar niet helemaal vreemd. In de Brabantse familie zitten wel enkele echte boeren, waarbij Elly vroeger regelmatig werd ingeschakeld. Samen met haar

echtgenoot runde ze geruime tijd een Doe- Het- Zelf zaak in Zwijndrecht. Daar wordt je handig van en leer je ook diverse handige materialen kennen, die van pas komen om goed te tuinieren. Het meest ideale van de aanwezigheid op een eigen perceeltje, is het bezig zijn met alles wat groeit en bloeit. Alhoewel het onkruid van haar gestolen mag worden. Daar komt dan geen proces verbaal aan te pas. Er zijn 2 dingen waar Elly zich het meest aan ergert en dat is het oerslechte Hollandse weer gedurende een langere tijd en aan tuinders, die hun rommel en materialen niet opruimen. Een tip van Elly : Wat extra aandacht voor de oudere mannen op de tuin, die ondanks een mindere conditie, toch alle regels weten te handhaven en hun tuin perfect op orde houden. Een voorbeeld voor de jongere generaties.

WAT KAN ER NOG GEPLANT WORDEN NA HET HOOFDTEELT

We hebben hoofdteelten en bijteelten.

Vroege gewassen kunnen namelijk nog gevolgd worden door een nateelt, zodat je tuin er nog een lange tijd als gewaskwekerij uit kan zien. Dat is wel zo gezellig en nog nuttig ook.

Enkele mogelijkheden:

- Zomerprei kan gevolgd worden door winterprei
- Vroege bloemkool kan gevolgd worden door veldsla
- Vroege wortel kan gevolgd worden door andijvie
- Na spinazie kan rode en witte kool
- Na radijs kan pompoen
- Na kropsla kan bleekselderij

MAAR.....LET OP!!:

- Na prei geen ui
- Na ui geen prei
- Na bonen geen erwten
- Na erwten geen bonen
- Na aardappel geen wortel
- Na aardappel geen ui
- Na erwten geen ui
- Na tuinbonen geen ui

Hoofddeelten die geen voor of nateelt mogelijk maken zijn: rode biet, late aardappel, schorseneer, pastinaak, knolselder, witlof, zaaiui en winterwortel.

DE GROTE VERPLICHTE KLUSDAG

Daar was ie dan. De eerste grote verplichte klusdag. Bijna 40 personen hadden zich vrijwillig aangemeld om deel te nemen aan de klussen, die er nog te doen waren op de volkstuin. En... het was een groot succes. Wat een enorme berg werk is er verzet. Zelfs vóór de klusdag aanbrak, was er al heel veel voorbereidend werk gedaan door enkele tuinders, die niet konden wachten tot 2 april. Echt alles liep op rolletjes. Niemand liep elkaar in de weg. Er waren, tegelpletters, verfstrepers, paalzetters, grondschiuvers, zandvlooiën, worteldoek-dwepers, bezemzweepers en zelfs een wortelprutser en niet te vergeten de cateringdames. Het bestuur laat alle lof uitgaan naar alle noeste werkers. De proef is volledig geslaagd. De 70-minners die zich niet hebben opgegeven komen de volgende klusdag verplicht aan de beurt. Nogmaals hartelijk dank voor deze gezellige, nuttige dag.

WAT GAAT ER NOG GEBEUREN

- Verstrekking pompoenzaad	half april
- Het wegen van de pompoenen	september/oktober
- BBQ	augustus/september
- 2 ^{de} Klusdag	oktober
- Nieuwjaarssoep	januari 2017

HET BELANGRIJKSTE NIEUWS

Wie naar een andere gemeente verhuist, moet zich daar in laten schrijven als nieuwe inwoner. Wie belastingaangifte wil doen, moet zijn juiste adres en inkomen doorgeven.

WAAROM dan NIET de volkstuinvereniging inschakelen, als er iets verandert?

Een vriendelijk verzoek:

Geef het juiste (nieuwe) adres, telefoonnummer en emailadres door.

Het is een kleine moeite en voorkomt een hoop misverstand.